

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

Національного університету

«Чернігівський колегіум»

імені Т.Г. Шевченка

Протокол № 11 від 29 червня 2026 р.

Введено в дію наказом
від 30 червня 2026 р. № 67

Ректор

Олег ШЕРЕМЕТ

30 червня 2026 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**про Регіональний центр мовної компетентності,
відкритої науки та доступності**

**Національного університету «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка**

*(Regional Centre for Language Competence,
Open Science and Accessibility — ROSA)*

Це Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про засади державної мовної політики», Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Статуту Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка (далі — Університет), а також міжнародних угод Університету. Положення визначає правовий статус, мету, завдання, структуру і порядок діяльності Регіонального центру мовної компетентності, відкритої науки та доступності.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Регіональний центр мовної компетентності, відкритої науки та доступності (Regional Centre for Language Competence, Open Science and

Accessibility — ROSA; далі — Центр) є структурним підрозділом Університету, створеним на базі та за ініціативою філологічного факультету.

2. Центр провадить діяльність в інтересах усього Університету, Чернігівського регіону та суспільства. Центр позиціонується як регіональний університетський хаб — відкритий майданчик для взаємодії академічного середовища, органів влади, громадянського суспільства, роботодавців і міжнародних партнерів у сфері мовної компетентності, відкритої науки та доступності.

3. Ключові конкурентні переваги Центру як структурного підрозділу Університету полягають у поєднанні академічного авторитету закладу вищої освіти (академічна репутація, доступ до викладацького складу, довіра державних органів, право на видачу офіційних документів) із гнучкістю в реалізації регіональної місії, залученні партнерів та участі у проєктній і грантовій діяльності.

4. Центр не є юридичною особою. Усі правочини від імені Центру вчиняються Університетом через уповноважених посадових осіб відповідно до Статуту Університету.

5. Центр є координуючим університетським осередком з питань:

- 1) мовної компетентності та мовної освіти в Університеті і регіоні;
- 2) сертифікації мовних компетентностей, у тому числі в рамках авторизованого представництва Cambridge English Qualifications;
- 3) навчання впродовж життя (lifelong learning) та безперервного професійного розвитку;
- 4) відкритої науки (open science) — відкритого доступу, відкритих даних, відкритої рецензії, відкритих освітніх ресурсів;
- 5) доступності (accessibility) в освіті, науковій комунікації та суспільному житті.

6. Повна назва Центру:

українською мовою: Регіональний центр мовної компетентності, відкритої науки та доступності Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка;

англійською мовою: Regional Centre for Language Competence, Open Science and Accessibility of T.H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»;

скорочена назва: Центр ROSA / ROSA Centre.

7. Центр у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України у сфері освіти, наукової діяльності та мовної політики, іншими нормативно-правовими актами, Статутом Університету, цим Положенням, а також угодами Університету з партнерами, зокрема Cambridge Assessment English та Національною комісією зі стандартів державної мови.

8. Місія Центру — створення регіонального осередку академічної та практичної експертизи та співпраці у сфері мовної освіти, сертифікації мовних компетентностей, професійного розвитку, безперервного навчання, відкритої науки та доступності; утвердження Університету як ключового партнера органів влади, громад і міжнародних організацій із зазначених питань у Чернігівському регіоні та за його межами.

9. Центр може використовувати власну символіку, логотип, фірмовий стиль та інформаційні матеріали, погоджені в установленому порядку з Університетом.

II. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ТА ЗАВДАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕНТРУ

10. Центр провадить діяльність за такими основними напрямками:

Напрямок 1. Методичний хаб у сфері мовної освіти.

Центр є регіональним методичним осередком у сфері мовної освіти та мовно-мовленнєвого розвитку. В межах цього напрямку Центр:

- організовує та проводить мовні курси для різних категорій учасників — здобувачів вищої освіти, педагогічних і науково-педагогічних працівників, державних службовців, представників бізнесу та громади;
- розробляє та сертифікує програми підвищення кваліфікації і перепідготовки педагогічних працівників у сфері мовної освіти та мовно-мовленнєвого розвитку;
- розробляє методичні матеріали та навчальні посібники, адаптовані до потреб регіону та вимог державних стандартів; організовує воркшопи для педагогічних працівників закладів дошкільної та загальної середньої освіти регіону;
- забезпечує науково-методичний супровід закладів освіти Чернігівського регіону у питаннях мовної підготовки;
- ініціює включення Університету як виконавця або співвиконавця до регіональних і загальнодержавних програм у сфері мовної освіти;
- укладає договори з закладами дошкільної та загальної середньої освіти щодо проведення підготовчих і перепідготовчих курсів.

Напрямок 2. Платформа сертифікації та тестування мовних компетентностей.

Центр є регіональним майданчиком для офіційного іспитування та сертифікації. В межах цього напрямку Центр:

- здійснює діяльність як авторизований представник Cambridge English Qualifications: організовує підготовку до кваліфікаційних іспитів, забезпечує реєстрацію кандидатів, проведення та адміністрування екзаменаційних сесій відповідно до стандартів і вимог Cambridge Assessment English;
- забезпечує діяльність Центру іспитування Національної комісії зі стандартів державної мови — організовує та проводить іспити з державної мови відповідно до законодавства та укладених угод;

- забезпечує діяльність майданчика іспитування з англійської мови для державних службовців в межах вимог Національного агентства України з питань державної служби;
- проводить діагностичне тестування рівня мовних компетентностей за запитом організацій, установ та фізичних осіб;
- розвиває партнерство у сфері мовної сертифікації з British Council та іншими міжнародними організаціями.

Напрямок 3. Корпоративна платформа для державних службовців та установ.

Центр є спеціалізованим корпоративним партнером органів державної влади, місцевого самоврядування, військових адміністрацій і суб'єктів господарювання у сфері мовної компетентності. В межах цього напрямку Центр:

- проводить курси та програми підготовки до мовних іспитів для державних службовців (державна мова, англійська мова — відповідно до вимог законодавства);
- укладає корпоративні договори з органами влади, установами та підприємствами на проведення мовних курсів і тестування;
- проводить діагностичне тестування для органів влади та роботодавців;
- бере участь у реалізації регіональних і загальнодержавних програм підвищення мовної компетентності кадрів;
- ініціює включення Центру до цільових програм органів місцевого самоврядування (зокрема, програм з впровадження англійської мови та євроінтеграційної підготовки кадрів), де Університет виступає виконавцем або співвиконавцем.

Напрямок 4. Навчання впродовж життя та мовна інтеграція.

Центр є відкритою освітньою платформою для широкого кола учасників. У межах цього напрямку Центр:

- організовує програми навчання впродовж життя для різних категорій населення, у тому числі для внутрішньо переміщених осіб (ВПО), ветеранів і членів їхніх родин, осіб у процесі кар'єрного переходу;
- розробляє та реалізує програми мовної інтеграції — у взаємодії з органами влади, ГО та міжнародними організаціями;
- сприяє долученню широких верств населення до освітніх можливостей Університету.

Напрямок 5. Відкрита наука та доступність.

Центр є університетським осередком просування принципів відкритої науки та доступності. В межах цього напрямку Центр:

- підтримує принципи відкритого доступу до наукових публікацій, відкритих даних, відкритого рецензування та відкритих освітніх ресурсів в Університеті та регіоні;
- просуває практики доступної комунікації — прості тексти, субтитрування, жестова мова, альтернативні формати подання інформації;
- забезпечує підтримку осіб з особливими освітніми потребами та людей з інвалідністю у здобутті мовних компетентностей і доступі до наукових ресурсів;
- розвиває партнерство з організаціями, що представляють інтереси осіб з інвалідністю, ВПО та інших вразливих категорій населення;
- надає науково-методичну підтримку Університету у впровадженні принципів відкритої науки та доступності.

Напрямок 6. Науково-дослідницька та аналітично-адвокаційна функція.

Центр є науковим та аналітичним осередком Університету у відповідних сферах. Саме ця функція відрізняє Центр від приватних курсів і

надає йому академічний авторитет, необхідний для грантової діяльності. В межах цього напрямку Центр:

- проводить наукові дослідження у сфері мовної освіти, мовної політики, відкритої науки та доступності, зокрема: моніторинг імплементації мовного законодавства в регіоні; аналіз стану мовних компетентностей та готовності педагогічних кадрів до нових законодавчих вимог; порівняльні дослідження регіональних практик; вивчення впливу раннього навчання іноземної мови на когнітивний розвиток;
- готує та публікує щорічний регіональний аналітичний звіт про стан мовних компетентностей та мовну освіту в Чернігівському регіоні — як публічний документ для органів влади, медіа та партнерів;
- бере участь у публічних дискусіях, форумах та нарадах за участю органів влади та громадськості; виступає авторитетним джерелом для ЗМІ, органів влади та міжнародних партнерів з питань мовної освіти та мовної політики в регіоні;
- надає аналітичні коментарі та консультації органам влади, медіа та громадським організаціям;
- організовує та проводить наукові, науково-практичні та науково-методичні конференції, семінари, воркшопи, форуми.

ІІІ. СТРУКТУРА ЦЕНТРУ

11. До структури Центру входять такі підрозділи:

1) Лабораторія мовної освіти (Ukrainian & English Studies).

Забезпечує організаційно-методичне супроводження мовних курсів, навчальних програм та проєктів Центру з розвитку мовних компетентностей. Веде роботу з підготовки слухачів до іспитів; організовує заняття для різних категорій учасників відповідно до напрямку 1 цього Положення.

2) Напрямок авторизованого представника Cambridge English Qualifications.

Забезпечує виконання всіх зобов'язань Університету як авторизованого представника Cambridge Assessment English: координує процедури реєстрації кандидатів, підготовку до іспитів, адміністрування тестових сесій та звітування перед Cambridge Assessment English.

3) Бюро професійного розвитку та навчання впродовж життя

(Bureau for Professional Development and Lifelong Learning).

Організовує та координує програми безперервної освіти, підвищення кваліфікації та перепідготовки для різних цільових аудиторій; розробляє й реалізує курси для педагогічних працівників, державних службовців, представників бізнесу та інших категорій; веде роботу з потенційними корпоративними партнерами; координує реалізацію напрямів 3 і 4 цього Положення.

4) Осередок інновацій відкритої науки та доступності

(Innovation Hub for Open Science and Accessibility).

Забезпечує підтримку та просування принципів відкритої науки і доступності; здійснює методичний супровід Університету у відповідних напрямках; розробляє рекомендації та матеріали з доступної комунікації; взаємодіє з організаціями у сфері інклюзивної освіти та disability inclusion; координує реалізацію напрямів 5 і 6 цього Положення у частині відкритої науки та доступності.

5) Екзаменаційні та сертифікаційні майданчики.

Здійснюють організаційне та технічне забезпечення проведення іспитів і сертифікацій відповідно до вимог уповноважених органів та умов укладених угод. До складу входять:

- Центр іспитування державних службовців з англійської мови (у рамках вимог НАДС);
- Центр іспитування Національної комісії зі стандартів державної мови.

Діяльність кожного майданчика регулюється відповідними угодами, укладеними Університетом, та нормативними документами уповноважених органів.

12. Структура Центру може уточнюватися і доповнюватися в межах штатного розпису без внесення змін до цього Положення за рішенням Керівника Центру, погодженим з ректором.

13. Для реалізації окремих проєктів і програм Керівник Центру може призначати координаторів проєктів і програм без внесення змін до цього Положення.

14. Центр може мати власний веб-сайт, інформаційні сторінки у соціальних мережах та іншу публічну присутність, що відображає регіональний хабовий характер його діяльності.

IV. КЕРІВНИЦТВО ЦЕНТРОМ

15. Безпосереднє керівництво Центром здійснює Керівник Центру.

16. Керівник Центру призначається на посаду та звільняється з посади наказом ректора Університету. Кандидатура Керівника Центру подається ректору на підставі рекомендації вченої ради філологічного факультету.

17. Керівник Центру:

- 1) здійснює загальне керівництво діяльністю Центру та несе персональну відповідальність за виконання покладених завдань і результати роботи;
- 2) організовує і координує роботу підрозділів Центру;
- 3) розробляє та подає на погодження ректору плани діяльності Центру, стратегічні пріоритети та щорічні звіти про їх виконання;

- 4) ініціює укладення меморандумів, угод і договорів; готує їх проекти та подає ректору або уповноваженій особі для підписання;
- 5) веде переговори з партнерами, бере участь у робочих групах, форумах, конференціях від імені Центру та Університету — у межах наданих повноважень;
- 6) ініціює та координує участь Центру у грантових конкурсах і проєктах;
- 7) здійснює оперативне управління ресурсами Центру у межах затвердженого кошторису;
- 8) видає розпорядження, обов'язкові для виконання працівниками Центру;
- 9) призначає координаторів окремих проєктів і програм Центру.

18. До керівного складу Центру також входять:

- 1) Керівник Лабораторії мовної освіти— очолює роботу; призначається наказом ректора за поданням Керівника Центру;
- 2) Координатор Cambridge English Qualifications — забезпечує виконання зобов'язань Університету як авторизованого представника Cambridge Assessment English; призначається наказом ректора за поданням Керівника Центру;
- 3) Секретар Центру — забезпечує організаційно-документальне супроводження діяльності Центру; призначається наказом ректора за поданням Керівника Центру.

19. У разі тимчасової відсутності Керівника Центру його обов'язки виконує особа, визначена ректором Університету або Керівником Центру у встановленому порядку.

20. До діяльності Центру можуть залучатися науково-педагогічні працівники, працівники, здобувачі освіти та структурні підрозділи Університету. Таке залучення здійснюється на засадах добровільної участі, партнерства та відповідності завданням Центру і не змінює його статусу як структурного підрозділу, створеного на базі філологічного факультету.

V. КООРДИНАЦІЙНО-ДОРАДЧА РАДА ЦЕНТРУ

21. При Центрі утворюється Координаційно-дорадча рада (далі — Рада) як консультативний орган, що сприяє розвитку Центру як регіонального хабу та забезпечує зв'язок академічного середовища із ширшим суспільним середовищем — органами влади, роботодавцями, громадянським суспільством, міжнародними партнерами.

22. Рада не є органом управління Центром та Університетом. Рада не призначає і не звільняє керівників Центру, не ухвалює кадрових рішень та не затверджує бюджет. Рада здійснює стратегічні та консультативні функції.

23. Рада:

- 1) формулює стратегічні пропозиції щодо пріоритетних напрямів розвитку Центру з урахуванням потреб регіону та міжнародного контексту;
- 2) сприяє залученню до співпраці партнерів — органів влади, роботодавців, міжнародних організацій, донорів, громадянського суспільства;
- 3) надає рекомендації щодо розвитку партнерств, реалізації проєктів та публічного позиціонування Центру;
- 4) сприяє включенню Центру до регіональних і загальнодержавних програм та ініціатив;
- 5) заслуховує щорічний звіт Керівника Центру та надає відповідні рекомендації.

24. До складу Ради можуть входити представники органів державної влади та місцевого самоврядування (зокрема департаментів освіти, з питань євроінтеграції, соціального захисту), військових адміністрацій, закладів загальної середньої та вищої освіти, наукових установ, роботодавців та бізнес-асоціацій, громадських організацій, міжнародних організацій (British Council, ERASMUS+, UNHCR, IOM, EU4UA, УКФ та ін.), фондів і донорських організацій, дипломатичних установ та іноземних культурних центрів.

25. Персональний склад Ради затверджується наказом ректора Університету за поданням Керівника Центру. Членство у Раді здійснюється на громадських засадах, якщо інше не визначено окремим договором.

26. Порядок роботи Ради визначається Регламентом, що затверджується Керівником Центру та погоджується з ректором Університету.

VI. ПАРТНЕРСТВА ТА МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

27. Розвиток партнерств є стратегічним пріоритетом Центру як регіонального університетського хабу. Центр прагне стати постійним партнером органів влади, донорів та міжнародних організацій у сферах своєї діяльності.

28. Центр має право:

- 1) ініціювати укладення меморандумів про співпрацю, договорів і угод з організаціями та установами відповідно до визначених напрямів діяльності;
- 2) готувати проєкти зазначених документів та подавати їх ректору або уповноваженій особі для підписання;
- 3) вести переговори з потенційними партнерами;
- 4) брати участь у спільних робочих групах, консультаціях, форумах, конференціях.

29. Підписання договорів, угод та меморандумів здійснюється виключно уповноваженими посадовими особами Університету відповідно до Статуту Університету.

30. Центр розвиває партнерські відносини, зокрема, з:

- 1) органами державної влади — центральними та місцевими органами виконавчої влади (зокрема, Департаментом освіти ОДА, Департаментом з питань євроінтеграції, відповідними структурами центральних органів виконавчої влади) — у тому числі з метою включення Університету як

виконавця або співвиконавця до цільових регіональних і загальнодержавних програм;

2) органами місцевого самоврядування (міськими, районними, сільськими, селищними радами), зокрема — щодо навчання державних службовців та реалізації освітніх програм для громад;

3) військовими адміністраціями;

4) міжнародними організаціями, донорами та фондами — зокрема, British Council, ERASMUS+, UNHCR, IOM, EU4UA, EUAM, Українським культурним фондом, Фондом «Відкритий світ» та ін.;

5) дипломатичними установами та іноземними культурними центрами;

6) суб'єктами господарювання та роботодавцями — на умовах корпоративних договорів;

7) громадськими організаціями, зокрема тими, що представляють інтереси осіб з інвалідністю, ВПО, ветеранів та членів їхніх родин;

8) закладами дошкільної, загальної середньої, професійної та вищої освіти;

9) науковими установами та дослідницькими центрами;

10) засобами масової інформації та медіа.

31. Центр підтримує партнерські відносини з Cambridge Assessment English у рамках авторизації Університету як представника Cambridge English Qualifications, з Національною комісією зі стандартів державної мови та з Національним агентством України з питань державної служби — відповідно до умов укладених угод.

VII. ГРАНТОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

32. Центр ініціює та бере участь від імені Університету у:

1) грантових конкурсах національних і міжнародних донорів;

2) програмах міжнародної технічної допомоги;

3) донорських програмах та благодійних ініціативах;

4) міжнародних освітніх та наукових проектах, мережах і платформах;

5) створенні консорціумів, партнерств та міжсекторальних проєктів.

33. Пріоритетними напрямками грантових заявок Центру є: розвиток мовної освіти та мовна інтеграція; відкрита наука та доступність; безперервна освіта та перепідготовка педагогічних кадрів; мовна сертифікація та підготовка до іспитів; науково-дослідницькі проєкти у відповідних сферах.

34. Центр розробляє та подає грантові заявки, забезпечує реалізацію проєктів, координує взаємодію з донорами та партнерами, здійснює звітування за результатами реалізації у порядку, встановленому донорами та Університетом.

35. Відповідні договори з донорами підписуються уповноваженими посадовими особами Університету. Отримані кошти надходять до Університету та використовуються відповідно до умов гранту та законодавства України.

VIII. ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ

36. Працівники Центру можуть бути засновниками, членами, керівниками та експертами громадських організацій, діяльність яких відповідає місії Центру та не суперечить законодавству України і Статуту Університету.

37. Громадські організації, у яких беруть участь або які засновують працівники Центру, не входять до структури Університету та Центру і діють самостійно відповідно до власних установчих документів та законодавства України. Участь у таких організаціях здійснюється в особистому порядку та не може суперечити виконанню службових обов'язків.

38. Університет може укладати угоди про партнерство з громадськими організаціями, у яких беруть участь або які засновують працівники Центру, на загальних підставах — якщо таке партнерство відповідає інтересам Університету і Центру та не суперечить законодавству.

ІХ. ФІНАНСУВАННЯ

39. Фінансування діяльності Центру здійснюється за рахунок:

- 1) грантових коштів, отриманих на реалізацію проєктів і програм;
- 2) коштів міжнародної технічної допомоги;
- 3) коштів від донорських програм та благодійних внесків;
- 4) коштів від надання послуг з підвищення кваліфікації та безперервної освіти, зокрема за корпоративними договорами з органами влади, установами та роботодавцями;
- 5) коштів від організації та проведення мовних курсів;
- 6) коштів від організації та проведення сертифікаційних програм;
- 7) інших джерел, не заборонених законодавством України.

40. Фінансово-господарська діяльність Центру провадиться у складі єдиного бюджету Університету. Центр не веде самостійного бухгалтерського обліку.

41. Кошти, отримані від діяльності Центру, надходять до спеціального фонду Університету та використовуються відповідно до кошторису Університету з урахуванням потреб розвитку Центру, реалізації його програм і проєктів, зміцнення матеріально-технічної бази та стимулювання працівників у порядку, визначеному законодавством та внутрішніми нормативними актами Університету.

Х. ЗАХИСТ ІНСТИТУЦІЙНОЇ СПАДКОЄМНОСТІ

42. Центр створено на базі та за ініціативою філологічного факультету Університету. Філологічний факультет є ініціатором та носієм інституційної ідентичності Центру. Ця обставина враховується при всіх рішеннях щодо реорганізації Центру та змін у напрямках його діяльності.

43. У разі ухвалення рішення про реорганізацію Центру, зміну його основних напрямів діяльності або ліквідацію Вчена рада Університету зобов'язана попередньо — до розгляду відповідного питання на засіданні

вченої ради Університету — офіційно заслухати позицію вченої ради філологічного факультету.

44. Декан філологічного факультету має право подати окрему мотивовану позицію або заперечення на розгляд вченої ради Університету. Вчена рада Університету зобов'язана розглянути таку позицію до голосування з відповідного питання.

45. Зазначені норми не обмежують повноваження вченої ради Університету та ректора щодо прийняття рішень стосовно структурних підрозділів відповідно до Статуту та законодавства, але встановлюють обов'язкову процедуру попередньої консультації з філологічним факультетом як ініціатором створення Центру.

XI. ЗВІТНІСТЬ І КОНТРОЛЬ

46. Центр щорічно готує та подає:

- 1) звіт про діяльність Центру — на розгляд вченої ради Університету;
- 2) щорічний регіональний аналітичний звіт про стан мовних компетентностей та мовну освіту в Чернігівському регіоні — для широкого оприлюднення та надання органам влади, ЗМІ та партнерам.

47. Контроль за діяльністю Центру здійснює ректор Університету та уповноважені ним посадові особи. Вчена рада Університету здійснює стратегічний нагляд за діяльністю Центру в межах своїх повноважень.

48. Центр зобов'язаний надавати будь-яку інформацію про свою діяльність на запит ректора, вченої ради Університету та уповноважених контролюючих органів.

XII. ПОРЯДОК УТВОРЕННЯ, РЕОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЛІКВІДАЦІЇ

49. Центр утворюється, реорганізовується та ліквідується рішенням вченої ради Університету та наказом ректора відповідно до Статуту Університету та законодавства України.

50. При реорганізації або ліквідації Центру застосовується процедура, передбачена розділом X цього Положення.

ХІІІ. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

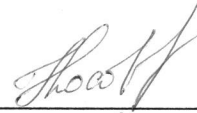
51. Це Положення набирає чинності з дати його затвердження рішенням вченої ради Університету та введення в дію наказом ректора.

52. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться в порядку, встановленому для його прийняття.

53. Питання, не врегульовані цим Положенням, вирішуються відповідно до Статуту Університету, чинного законодавства України та інших внутрішніх нормативних актів Університету.

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з наукової роботи

Наталія НОСОВЕЦЬ

Декан філологічного факультету

Лариса ГОРОДНИЧА

Начальник юридичного відділу

Віктор КИЯН